

Metodyka środowiska społeczno-przyrodniczego w edukacji elementarnej - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Metodyka środowiska społeczno-przyrodniczego w edukacji elementarnej
Kod przedmiotu	05.1-WP-EEiTP-MSSPEE
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Edukacja elementarna i terapia pedagogiczna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017
Jednostka obsługująca przedmiot	Wydział Nauk Społecznych

Informacje o przedmiocie	
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	-	-	5 (w tym jako e-learning)	0,33 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z zagadnieniami wpisującymi się w obszar edukacji przyrodniczej i społecznej w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej; przygotowanie studentów do posługiwania się metodami poznawania i badania środowiska przyrodniczego i społecznego; nabycie umiejętności organizowania sytuacji edukacyjnych sprzyjających konstruowaniu przez dzieci wiedzy o otaczającej rzeczywistości społeczno-przyrodniczej; rozbudzanie wrażliwości i postawy poszanowania przyrody oraz refleksyjności i otwartości na poszukiwanie nowych obszarów edukacji społecznej dzieci adekwatnych do dokonujących się zmian społeczno-kulturowych.

Wymagania wstępne

Podstawy dydaktyki ogólnej, teorii wychowania oraz wiedza z zakresu psychologii rozwoju dziecka w wieku wczesnoszkolnym.

Zakres tematyczny

Znaczenie kontaktów z przyrodą w rozwoju i edukacji dziecka. Badanie przyrody żywej i nieożywionej na lekcjach w klasach początkowych – dziecko w roli badacza i konstruktora wiedzy o świecie przyrodniczym i panujących w nim relacjach. Realia edukacji ekologicznej – drogi refleksji i praktyki. Wpływ człowieka na przyrodę. Sposoby walki z zagrożeniami i podejmowane działania profilaktyczne. Dziecko jako uczestnik procesów społecznych. Zaniedbane obszary edukacji społecznej młodszych uczniów i możliwości ich modyfikowania. Wykorzystanie książek popularno-naukowych i literatury społeczno-obyczajowej w poszerzaniu wiedzy dzieci o sobie, innych i otaczającej rzeczywistości społecznej. Kreowanie tożsamości dziecka w relacjach z „innym” – chorym, niepełnosprawnym, biednym, wykluczonym, o innym kolorze skóry i odmiennych tradycjach oraz religii. Analiza podstawy programowej i wybranych programów kształcenia pod kątem zawartości treści przyrodniczych, ekologicznych i prozdrowotnych. Treści przyrodnicze w podręcznikach do klas I-III – analiza podejmowanej tematyki, struktury zadaniowej oraz sposobów realizacji edukacji przyrodniczej. Metody poznawania i badania środowiska przyrodniczego: pomiar, obserwacja, doświadczenie, eksperyment. Konstruowanie sytuacji edukacyjnych i kart pracy ucznia aranżujących aktywność badawczą dzieci. Kształtowanie pojęć przyrodniczych ustalonych programem nauczania. Wycieczka jako forma bezpośredniego poznawania rzeczywistości: rodzaje wycieczek, planowanie i organizowanie, przygotowanie ścieżki dydaktycznej. Możliwości realizowania edukacji ekologicznej na lekcjach w klasach początkowych: świadomość i wyobraźnia ekologiczna; ochrona środowiska. Obserwacja, wywiad, ankieta, rozmowa, nagrania wykonane przez dzieci jako narzędzia poznawania środowiska społecznego. Dziecko jako członek rodziny: wiedza o rodzinie i sposoby jej wykorzystywania oraz poszerzania o nowe aspekty (rodziny pełne, niepełne, rozbite, zastępcze, rozwód, itp.).

Dziecko w relacji z osobami niepełnosprawnymi. Dziecko wobec problemu biedy i głodu – opracowanie przewodnika dla dzieci. Wiedza o Polsce i jej realizacja; patriotyzm, tolerancja, relacje z sąsiadami, pozycja Polski na świecie. „Inny” w edukacji dzieci: rozumienie różnic kulturowych (tradycje, religie, obyczaje); ludzie na świecie (problemy rasowe i demograficzne). Realizacja treści społecznych w rozwiązaniach zagranicznych.

Metody kształcenia

Praca z książką, praca z dokumentem źródłowym, burza mózgów, klasyczna metoda problemowa, dyskusja, metoda projektu, prelekcja, nauczanie praktycznego działania.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	------------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Ma elementarną wiedzę o metodyce nauczania środowiska społeczno-przyrodniczego w klasach I-III, w tym metodyce prowadzenia zajęć, celach, treściach, zasadach, metodach stosowanych w edukacji społeczno-przyrodniczej dziecka w klasach początkowych	• K_W05	• praca pisemna • sprawdzian	• Ćwiczenia
Potrafi dokonywać obserwacji i interpretacji zjawisk przyrodniczych i społecznych, analizuje ich powiązania z pozostałymi obszarami pedagogiki wczesnoszkolnej	• K_U06	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • kolokwium • praca pisemna • przygotowanie projektu • prezentacja	• Ćwiczenia
Potrafi animować badawczą aktywność uczniów, ich rozwój, wspierać samodzielność w poznawaniu rzeczywistości przyrodniczej i zdobywaniu wiedzy społecznej przez dzieci wczesnoszkolne	• K_U07	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja	• Ćwiczenia
Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w środowisku społecznym, jest refleksyjny i otwarty do podejmowania nowych form aktywności dziecka inicjowanych zmianami społeczno-kulturowymi, jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w zakresie pedagogiki wczesnoszkolnej	• K_K03	• Prezentacja	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zadań przewidzianych do realizacji w ramach programu – 30% uzyskanej oceny na zaliczenie, pozytywna ocena z wyznaczonej pracy pisemnej 20 % uzyskanej oceny na zaliczenie oraz pozytywna ocena z kolokwium zaliczeniowego- 50 % oceny uzyskanej na zaliczenie.

Ocena końcowa – średnia arytmetyczna: 50-% oceny uzyskanej ze sprawdzianu na wykładzie oraz 50% oceny uzyskanej z ćwiczeń.

Literatura podstawowa

Klus-Stańska D., W nauczaniu początkowym inaczej, „Impuls”, Karków 1999.

Nikitorowicz J., Kreowanie tożsamości dziecka, GWP, Gdańsk 2005.

Nowak-Łojewska A., Od szkolnego przekazu do konstruowania znaczeń. Wiedza społeczna młodszych uczniów z perspektywy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2011.

Rzeźnicka-Krupa J., Inny w edukacji..., [w:] Paradygmaty współczesnej dydaktyki, red. L. Hurło, D. Klus-Stańska, M. Łojko, „Impuls”, Kraków 2009.

Wybrane problemy wczesnej edukacji, cz. II Klasy I-III, red. M. Suświłło, Olsztyn 1998.

Literatura uzupełniająca

Grzybowski P., Spotkania z innymi, Impuls”, Kraków 2011.

Jakowicka M., Wzbogacanie doświadczeń uczniów w kontaktach ze środowiskiem, WSiP, Warszawa 1995.

Kruszko K., Optymalne metody w nauczaniu środowiska społeczno-przyrodniczego, „Życie Szkoły” 1997, nr 8.

Kwiecień J., Wycieczka i wywiad w nauczaniu środowiska społeczno-przyrodniczego, „Życie Szkoły” 1991, nr 9.

Łukaszewicz R.M., „Leczenie głupoty” i... czyli salony edukacji ekologicznej NATURAmy, Wyd. UW, Wrocław 1996.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 10-11-2016 16:52)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ